

विश्वको इतिहास 📌

HISTORY OF WORLD

लोकसेवा PDF नोटहरू

📌 लोकसेवा साथी

विश्वको इतिहास → 2 marks

- इतिहासका पिता - हेरोडोटस
- वैज्ञानिक इतिहासका पिता - थ्यूसिडाइडिज
- आधुनिक इतिहासका पिता - विलियम स्टब्स
- History शब्दको उत्पत्ती यूनानी शब्द Historiav बाट भएको हो।
- इतिहासका प्रकारहरू
 - प्राग ऐतिहासिक युग (हिम युग)
 - प्राचिन युग - इ.पू. तेस्रो देखि इ.पू. पाँचौं सताब्दी
 - मध्य युग - सन् ४७६ देखि सन् १४९२ बिचको
 - आधुनिक युग - युरोपको पुनजागरणसँगै सुरु भएको
 - समकालिन युग

१. प्राग ऐतिहासिक युग (हिम युग)

- मानव सभ्यताको प्रारम्भिक चरण
- लेखन अभिलेखन कार्यको विकास नभएको युग
- प्राग ऐतिहासिक युगलाई २ भाग विभाजन गरिएको
 - * पूर्व प्राषाण युग
 - दुईगाको औजार बनाउन थालेदेखि आजभन्दा ११,००० वर्ष पूर्वको समय
 - यस युगमा मान्दले सर्वप्रथम आगोको प्रयोग गर्न सिकेको
 - * नव प्राषाण युग
 - आजभन्दा १०,००० वर्षदेखि ६,००० वर्ष पूर्वको समय

२. प्राचिन युग

→ इशापूर्व तेस्रो सताब्दी देखि इ.पू. पाचौं शताब्दीको युग

* मिश्रको सभ्यता

- विश्वको सबैभन्दा पुरानो सभ्यता
- सुस्वात - इ.पू. ३४०० (नाइल नदीको किनारमा)
- पिरामिडको विकास
- राजालाई फारोह भनिने
- डेटो लिफ लिपिको विकास
- प्रस्तरकला (ढुंगा) को थालनी भएको - मिश्र (इजिप्ट)
- पिरामिडको युग - इ.पू. ३००० देखि इ.पू. २५०० सम्म
- प्रमुख आदर्श - आत्माको अमरता र एक मात्र इश्वरको अवधारणा
- मिश्रको गिर्ज भन्ने स्थानमा बनेको खुफु राजाको पिरामिड विश्व प्रसिद्ध छ।
- हेरोडोटसले मिश्रको सभ्यतालाई नाइल नदीको देन भनेका

* मेसोपोटामियाको सभ्यता

- टिग्रिस र युफ्रेटिस नदीको किनारमा विकास भएको
- विश्वमा शासक र सम्राटको उदय भएको
- सुमेरियन, बेविलोनियन, आसिरियन र कोल्डियन सभ्यता यसै सभ्यता अन्तर्गत विकास भएको
- दजला र फ्रात नदीको बीचमा विकास भएको
- पुरोहित र मन्दिरलाई ज्ञानको केन्द्रको रूपमा लिइयो
- हम्बुरावीको कानुन संहिताको उपलब्धि
- दायाबाट लेख्ने लिपिको विकास
- पत्थरको मुद्रा र हसुना संस्कृतिको विकास

→ सुमेरियनहरूको प्रमुख देवता - सूर्य र चन्द्रमा

→ एमोराइटहरूले विकास गरेको सभ्यता - बेविलोन

→ एक महिनालाई ४ हप्ता, १ घण्टालाई ६० मिनेट र १ मिनेटलाई ६० सेकेण्डमा विभाजन गर्ने - तेलिलोनियन सभ्यता
 → कोल्डियनहरूको सबैभन्दा ठुला राजा - बुनेचन्डेजर

* सिन्धुघाटीको सभ्यता

- सिन्धु र राप्ती नदीको किनारमा विकास भएको
- उपनामहरू
 - आर्य पूर्वको सभ्यता
 - हडप्पा सभ्यता
 - मोहनजोदडोको सभ्यता
- सुरुवात - करिब २५०० वर्ष इ.पू.
- हाल पाकिस्तानको हडप्पा र मोहनजोदडो भन्ने ठाउँमा पर्ने
- खोज गर्ने पहिलो व्यक्ति - इतिहासविद् कनिंघम
- सर्वप्रथम तामा पत्ता लगेको
- प्रमुख पेशा - पशुपालन
- चित्राक्षर लिपिको विकास
- नगरयोजनाको सुरुवात

* चिनिया सभ्यता

- सुरुवात - इ.पू. २०४२ (राजतन्त्रात्मक व्यवस्था)
- सार्वजनिक सेवामा प्रतियोगितात्मक प्रणाली सुरुवात

* यूनानी सभ्यता (ग्रीस सभ्यता)

- सुरुवात - इ.पू. १२०० (होमर काल, क्लासिक काल, परिक्लिज काल)
- प्रभावका दृष्टिकोणले बढी महत्वपूर्ण सभ्यता
- अंक गणितिय र ज्यामितिय प्रयोग
- नाटक लेख्ने र रंगमंच गर्ने कार्य थालनी

- हात मिलाउने चलन सुक्रवात
- युनानलाई हेलेनिक भनेर चिनिने
- युनानको सबैभन्दा ठुला नगर राज्य - स्पार्टा
- अलेक्जेन्डर महानको मृत्यु पछि युनानी साम्राज्य पतन
- युनानी सभ्यतामा निर्मित जिघसको मुर्तिलाई विश्वको सात आश्चर्यमध्ये एक मानिने

* रोमको सभ्यता

- सुक्रवात - करिब इ.पू. १०००
(राजतन्त्रकाल, गणतन्त्रकाल र साम्राज्यकाल)
- टाइबर नदीको किनारमा विकास भएको
- राजालाई भगवान र मानिसबीचको मध्यस्थको रूपमा लिइएको
- वर्षमा ३६५ दिन हुने सुक्रवात
- पात्रोको प्रचलन
- गुम्बजको विकास
- सिंगमरमर र सिमेन्टको प्रयोग

* मध्य अमेरिका

- माया सभ्यता

* आर्य सभ्यता

- वैदिक सभ्यता (भारतीय महाद्वीपमा विकास)

* प्रस्थित सभ्यता

- शक्तिशाली र चातुर्य नेतृत्वका लागि प्रख्यात

→ कन्फ्युसियस धर्म, जैन धर्म, बौद्ध धर्म, यहुदी धर्म, इसाई धर्म, जोरुस्टर धर्म आदिको विकास प्राचीन कालमै भएको

* नदी घाटी सभ्यता - मिश्रको सभ्यता, सिन्धुघाटीको सभ्यता, मेसोपोटामियाको सभ्यता तथा चिनिघा सभ्यता को एउटै नाम

2. मध्यकाल

- युरोपमा दास प्रथाको अन्त्य भई सामन्ती प्रथाको सुत्रपात भएको अवधि
- रोमन साम्राज्यको पतन र अमेरिकाको पहिचान (सन् १४९२) बीचको अवधि
- सामन्ती युग
- किसानले आन्धानीको १०% चर्चलाई बुझाउनुपर्ने (टाइथ)
- ओलम्पिक खेलको सुरुवात - युनान
- रोमन साम्राज्यको पतन - सन् ४७६
- अमेरिका पत्ता लागेको - सन् १४९२, कोलम्बस
- मध्ययुगको धर्म सुधार आन्दोलनका प्रवर्तक - मार्टिन लुथर
- इस्लाम धर्मको उद्भव भएको (पैगम्बर मोहम्मद)
- इसाई र इस्लाम धर्म विच धर्म युद्ध (क्रुसेड) भएको - करिब २०० वर्ष (११औं - १३औं सताब्दी)
- प्रत्येक मानिसलाई सुखका निमित्त आन्तरिक शान्ति कायम गर्न र सदान्चरि बन्न आग्रह गर्दै प्राकृतिक अवस्थामा फर्किन (Back to Nature) तथा भाग्यवादात्मक विश्वास गर्ने उत्प्रेरित गर्ने दर्शन 'ताओवाद' का प्रवर्तक - लाओत्से, चीन
- रोम राज्यका निर्माता - पिटर अलेवाड
- युरोपको पुनर्जागरणसँगै विश्वमा आधुनिक कालको सुरुवात भएको थियो।

विश्वका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू

१. म्याग्नाकार्टा (Magna Carta)

- बेलायती नागरिकहरूको प्रथम तयापत्र
- मानव अधिकार सम्बन्धमा विश्वको पहिलो लिखित दस्तावेज
- म्याग्नाकार्टामा हस्ताक्षर - सन् १२१५ जुन १२
- हस्ताक्षर गर्ने राजा - जोन द्वितीय
- म्याग्नाकार्टामा हस्ताक्षर भएको ठाउँ - रनिमेड (लण्डनबाट १२ माइल टाढा)
- म्याग्नाकार्टाको पाण्डुलिपि तयार पार्ने
- स्टेफेन लाइ. टन (उच्च पादरी) र बेरोन भूमिपतिहरू
- म्याग्नाकार्टामा ६३ दफा रहेका
- बेलायतका ३७ तया कानुनको संग्रह मानिने
- म्याग्नाकार्टालाई ग्रीक सभ्यताको प्रभाव मानिएको
- म्याग्नाकार्टा संसोधन सहित पुर्णता प्रदान गर्ने राजा
(अन्तिम म्याग्नाकार्टा) - जोन तृतीय
- म्याग्नाकार्टा परिणाम स्वरूप प्रचलनमा आएको रित
- बन्दि प्रत्यक्षीकरणको रित
- बेलायतमा गौरवमय क्रान्ति भएको - सन् १६८८
(रक्तहिन क्रान्तिको नामले परिचित)
- म्याग्नाकार्टामा लेखिएका केही दफाहरू
 - * "प्रत्येक व्यक्तिलाई कानुनअनुसार नै दण्ड दिइनेछ" धारा ३९
 - * "राजाका मन्त्रीहरू र कर्मचारीहरूले कानुन जान्नु र मान्नु पर्छ" - धारा २४
 - * "हामीले कसैलाई पनि अधिकार वा न्याय बेच्नै छैनौं, न्याय प्रदान गर्नमा पनि कसैलाई गर्ने छैनौं र न्याय दिन इन्कार पनि गर्ने छैनौं" - धारा ४०

२. पुनर्जागरण (Renaissance)

- पुनर्जागरण शब्द फ्रेंच भाषाबाट आएको हो जसको अर्थ फेरी जन्मनु (re-birth) भन्ने हुन्छ
- १४ औं देखि १७ औं सताब्दीसम्म युरोपेलिहरू विविध कारणले विर्सिनु पुगेको आफ्नो गौरवमय इतिहासलाई पुनः जागरण गर्न सक्रिय भएको घटना
- पुनर्जागरणको सुरुवात इटालिको फ्लोरेंस सहरबाट भएको
- पुनर्जागरणका पिता - Francesco Petrarch
- पुनर्जागरणको परिणाम स्वरूप युरोपमा भाषा, कला तथा साहित्यको विकास हुनुका साथै भौगोलिक खोजले तिव्रता पाएको

३. औद्योगिक क्रान्ति (Industrial Revolution)

- १८ औं सताब्दीको मध्य देखि १९ औं सताब्दीको मध्यसम्म भएको (सन् १७६० - सन् १८४०) - यान्त्रिक क्रान्ति
- औद्योगिक क्रान्तिको सुरुवात बेलायतबाट भएको
- औद्योगिक क्रान्तिको सुरुवात कपडा उत्पादनको क्षेत्रबाट भएको
- जसको परिणाम स्वरूप समाजमा पुजिपतिवर्ग र मजदुर वर्गको स्थापना हुन पुगेको (साम्राज्यवाद)
- प्रमुख केही आविष्कारहरू
 - * स्थिर इन्जिन - जेम्स वाट (सन् १७६६)
 - * वाफ शक्तिबाट रेलको इन्जिन चलाउने - जर्ज स्टेफेन्सन
 - * Safety lamp - हम्फ्री डेभि (सन् १८१५)
 - Flying Shuttle - जोन के (सन् १७४३)

- * Spinning Jenny - जेम्स हार्वेक्स (सन् १७६४)
- * पावर लुम - एडमण्ड कार्टराइट (सन् १७८५)
- * वाटर फ्रेम - रिचर्ड आर्कराइट (आधुनिक फ्याक्ट्री पद्धति का पिता) (सन् १७६९)
- * कठनजीन - इलि विट्नी (सन् १७६३)

४. फ्रान्सेली राज्य क्रान्ति (वैदिक क्रान्ति)

- राज्य क्रान्ति भएको - सन् १७८९ जुलाई १४
- फ्रान्सेली राज्य क्रान्ति निरङ्कुश राजतन्त्रको विरुद्ध भएको
- राजा लुई सोष्ट्रैको पालामा भएको (रानी : मेरी एन्टोनेट)
- नारा : समानता, स्वतन्त्रता र भातृत्व
- "म नै राज्य हु" - लुई चौधौं
- फ्रान्सको राज्य धर्म क्याथोलिक थियो र प्रोटेस्टेन्ट धर्मलाई अपराध मानिन्थ्यो
- फ्रान्समा जनताले चर्चलाई तिर्नुपर्ने करलाई टिथ (Tithe) भनिन्थ्यो । (८०% सम्म कर लिइएको)
- फ्रान्सेली राज्य क्रान्तिको समयमा त्यहाँ करिब ३९० वय कानून प्रचलनमा रहेको
- फ्रान्सको संसदलाई स्टेट जनरल भनिन्थ्यो

स्टेट जनरल

पहिलो हाउस
(३०८ जना)

दोस्रो हाउस
(२५८ जना)

सर्वसाधारण
(६२१ जना)

- फ्रांसेली राज्य क्रान्तिले जन्मास्को नेतृत्व
- नेपोलियन बोर्नापार्ट (क्रान्तिको पुत्र)
- "अष्ट चर्चलाई नष्ट गरिदैं" - भोल्तेयर
- मानिस स्वतन्त्र जन्मिन्छ तर सर्वत्र साइलोलो बाडिन्छ"
- रूसो (social contract पुस्तक)
- शक्ति पृथक्करणको सिद्धान्तको बारेमा लेखिएको पुस्तक
"The spirit of law" का लेखक - मन्टेस्क्यु
- लुई सोड्रैलाई मृत्युदण्ड दिइएको - सन् १७९३ जग २१
- "मेरो रगत फ्रांसको समृद्धिको कारण बनोस, राष्ट्र
चिरञ्जीवी होस" - लुई सोड्रै
- "मलाई के लाग्छ भने म माथि संसार खसिरहेछ । हे
इश्वर म माथि कत्रो बोझ छ । उनिहरूलाई के पनि
सिकासन " - लुई सोड्रै
- "मान्देल्ललाई उसले दिएको उत्तर हेरेर भन्दा उसले गरेका
प्रश्नको आधारमा मुल्याङ्कन गर" - भोल्तेयर
- "सय वय सिद्धको भन्दा एउटा मुसाको शासन राम्रो हुन्छ"
- भोल्तेयर
- "यदि रूसो नभएको भए फ्रांसको राज्य क्रान्ति नै हुन
थिएन " - नेपोलियन बोर्नापार्ट
- " हे इश्वर मलाई मित्र देखि जोगाउ शत्रु देखि म आफै
बच्नेछु " - भोल्तेयर
- 'सामाजिक सम्झौता (१७६४)' का लेखक - रूसो
- Madame Deficiente (मैरी एन्टोनेट) लाई मृत्युदण्ड
- सन् १७९३ अक्टोबर १६

- फ्रांसेली राज्य क्रान्तिले जन्मास्को नेतृत्व
- नेपोलियन बोर्नापार्ट (क्रान्तिको पुत्र)
- "भ्रष्ट चर्चलाई नष्ट गरिदैं" - भोल्तेयर
- मानिस स्वतन्त्र जन्मिन्छ तर सर्वत्र साइलोलोले बाडिन्छ
- रूसो (social contract पुस्तक)
- शक्ति पृथक्करणको सिद्धान्तको बारेमा लेखिएको पुस्तक
"The spirit of law" का लेखक - मन्टेस्क्यु
- लुई सोड्रेलाई मृत्युदण्ड दिइएको - सन् १७९३ जन २९
- "मेरो रगत फ्रान्सको समृद्धिको कारण बनोस, राष्ट्र
चिरञ्जीवी होस" - लुई सोड्रे
- "मलाई के लाग्छ भने म माथि संसार खसिरहेछ। हे
इश्वर म माथि कत्रो बोझ छ। उनिहरूलाई के पनि
सिकाएन" - लुई सोड्रे
- "मान्छेलाई उसले दिएको उत्तर हेरेर भन्दा उसले गरेका
प्रश्नको आधारमा मुल्याङ्कन गर" - भोल्तेयर
- "सय वय ^{सिंह} ~~मुसा~~को भन्दा एउटा ^{सिंह} ~~मुसा~~को शासन राम्रो हुन्छ"
- भोल्तेयर
- "यदि रूसो नभएको भए फ्रान्सको राज्य क्रान्ति नै हुने
थिएन" - नेपोलियन बोर्नापार्ट
- "हे इश्वर मलाई मित्र देखि जोगाउ र शत्रु देखि म आफै
बच्नेछु" - भोल्तेयर
- 'सामाजिक सम्झौता (१७६४)' का लेखक - रूसो
- Madame Deficite (मेरी एन्टोनेट) लाई मृत्युदण्ड
- सन् १७९३ अक्टोबर १६

५. अमेरिकी स्वतन्त्रता संग्राम

- सुरुवात - सन् १७७५ April १९ [८ वर्ष चलेको]
- अन्त्य - सन् १७८३ Sep ३
- अमेरिकी फौजको नेतृत्व - जर्ज वाशिंगटन
- अमेरिकी स्वतन्त्रता संग्रामको प्रेरणाको स्रोत मानिएको पुस्तक Common Sense का लेखक - थोमस पेन
- अमेरिकी स्वतन्त्रता संग्राममा अमेरिकालाई सबैभन्दा बढी सहयोग गर्ने देश - फ्रान्स
- Boston Tea party - सन् १७७३ (भारतबाट अमेरिका लै जाइँ गरेको ३ वटा चिया बोकेको जहाजबाट ३४० पेटो समुद्रमा फालिदिस्को घटना)
- अमेरिका स्वतन्त्रताको घोषणा - सन् १७७६ July ४ (घोषणापत्र तयार पार्ने - थोमस जर्फसन)
- अमेरिकी स्वतन्त्रता संग्रामको समयमा त्यहाँ १३ वटा राज्य रहेको
- नारा - जीवन, स्वतन्त्रता र सुखको खोजि

६. रूसी राज्य क्रान्ति (अक्टोबर क्रान्ति)

- सुरुवात - सन् १९१७
- राजा निकोलस द्वितीयको पालामा
- निकोलस द्वितीयले पद त्याग गरेको - सन् १९१७ मार्च १५
- रूसका राजालाई जार तथा रानीलाई जरिना भनिन्थ्यो
- रूसी राज्य क्रान्ति २ चरणमा सम्पन्न भएको
- (क) पहिलो चरण - (Feb-March) - मेन्सेभिक दल
- (ख) दोस्रो चरण - (Oct - Nov) - बोल्सेभिक दल

- कसको विधान सभाको नाम - डुमा
- Red Terror (लाल आतंक) - कसी राज्य क्रांति पश्चात सरकार विरोधि मानिएको करिब १३ हजारलाई फाँसी दिएको घटना

६. भारतीय स्वतन्त्रता संग्राम

- भारत पता लगाउने - भास्को दि गामा
- अंग्रेजहरू सर्वप्रथम सन् १६०० मा व्यापार गर्ने उद्देश्यले भारत प्रवेश गरेका
- भारतमा अंग्रेजहरूको शासन - १९० वर्ष
- भारतीय स्वतन्त्रता संग्राम ३-परणामा सम्पन्न
 - (क) उद्धारवादी युग - सन् १८८५ - १९०५
 - (ख) उग्रवादी युग - सन् १९०६ - १९१८
 - (ग) गान्धी युग - सन् १९१९ - १९४६
- भारतीय स्वतन्त्रता संग्राम ६२ वर्ष सम्म चलेको
 - केही आन्दोलनहरू
 - (क) सत्याग्रह आन्दोलन - सन् १९०६
 - (ख) Home Rule Movement - सन् १९१६
 - (ग) जलियावाला बागकाण्ड - सन् १९१९
 - (घ) असहयोग आन्दोलन - सन् १९२०
 - (ङ) चर्खा आन्दोलन - सन् १९२०
 - (च) भारत छोड आन्दोलन - सन् १९४२
 - बुल पेन ल्याइएको - सन् १९३०
 - भारत स्वतन्त्र भएको - सन् १९४७ अगष्ट १५

→ पाकिस्तान स्वतन्त्र भएको - सन् १९४७ अगष्ट १४

→ भारतका राष्ट्रपिता - महात्मा गान्धि

जन्म - सन् १८६९ Oct २

मृत्यु - सन् १९४८ Jan ३०

हत्या गर्ने - नाथुराम गोडसे

→ Oct २ लाई आर्दिसा दिवसको रूपमा मनाइने

प्रथम विश्वयुद्ध

→ सुरुवात - सन् १९१४ July २८ [१२६९ दिन]

→ अन्त्य - सन् १९१८ Nov ११

→ सर्वप्रथम अखिद्याले सर्बिया माथि आक्रमण

→ बेलायत पक्षधर राष्ट्र - Allies power

→ जर्मनी पक्षधर राष्ट्र - Central power

→ बेलायतको पक्षबाट करिब ४ करोड र जर्मनीको पक्षमा करिब २ करोड सैनिकले भाग लगेका

→ प्रथम विश्वयुद्धमा भाग लिइर पनि बिना कुनै क्षति लाभान्वित हुने राष्ट्र - अमेरिका

→ प्रथम विश्वयुद्ध सन् १९१४ नराम्रोसँग प्रभावित हुने राष्ट्र - जर्मनी

→ प्रथम विश्वयुद्ध भर्सायलको सन्धि माफित अन्त्य भएको (हस्ताक्षर १९१९ जुन २८) - १२ भाग ४३३ धारा

→ प्रथम विश्वयुद्धमा १६,२४४ नेपाली सेनाले भाग लगेका

→ नेपाली टोलीको नेतृत्व - खबर शमशेर (प्रधानमन्त्री पन्द्र शमशेरको पालामा)

दोस्रो विश्वयुद्ध

- सुरुवात - सन् १९३९ Sep १ (२९९९ दिन)
[६ वर्ष १ दिन]
- अन्त्य - सन् १९४५ Sep २
- सर्वप्रथम जर्मनीले पोल्याण्डमा आक्रमण
- बेलायत पक्षधर राष्ट्र - मित्र राष्ट्र
- जर्मनी पक्षधर राष्ट्र - धुरी राष्ट्र
- सबैभन्दा अन्तिममा आत्मसमर्पण गर्ने राष्ट्र - जापान
(सन् १९४५ अगष्ट)
- अमेरिकाद्वारा जापानको हिरोशिमामा अणुबम प्रहार
- सन् १९४५ अगष्ट ६ (Little Boy)
- अमेरिकाद्वारा जापानको नागासाकिमा अणुबम प्रहार
- सन् १९४५ अगष्ट ९ (Fat Man)

→ विश्वको इतिहास विविध ←

- लेकल्याण्ड भनेर चिनिने
- बेलायत र अमेरिकाबिच बर्माइलको सन्धि - सन् १६८३
Sep ३
- प्रथम विश्वयुद्धमा जर्मनी सेनाको कालो दिन
- सन् १९१८ अगस्ट ८
- प्रथम विश्वयुद्ध चलेको - १४६९ दिन (४ वर्ष ३ महिना ११ दिन)
- ब्रिटिस उपनिवेश स्वतन्त्र भएको पहिलो मुलुक - घाना
- विकिलसका प्रवर्तक - जुलियस अन्साज
- पुनानी सशक्ततामा प्रमुख बाली - गँडु
- २१ औं सताब्दीको पहिलो स्वतन्त्र राष्ट्र - पूर्वि टिमोर
- एसियाको नेपोलियन - समुन्द्र गुप्त

- अर्थ भावको सुकवात - अस्ट्रेलिया
- जुनजीगरण कालमा घापाखानको सुकवात भएको देश - चीन
- भारत आन्दोलनको प्रथम कदम - सिपाही विद्रोह
- शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्त प्रतिपादक - मन्टेस्क्यु
- म्याग्नाकार्टाका मुल प्रतिद्वन्द्वीमध्ये ४ प्रति दालसम्म पनि सुरक्षित रहेको
- म्याग्नाकार्टा व्यारोब्स, राजा र जनता कियमा भएको सम्झौता हो।
- सन् १६८८ को बेलायतको गौरवमय क्रान्ति - राजा र संसद
- १८ औं सताब्दीमा परिणाम स्वरूप औद्योगिक परिवर्तनलाई औद्योगिक संज्ञा दिने व्यक्ति - राथनधी (राथनबी)
- बेलायतमा पहिलो रेल बनेको - सन् १८०४
- अमेरिकी स्वतन्त्रतालाई मान्यता दिने पहिलो राष्ट्र - फ्रान्स
- Stamp Act जारी - सन् १७६५
- बंगलादेश पाकिस्तानबाट स्वतन्त्र - सन् १९७१ मार्च २५
- जवजका प्रवर्तक - मदन भण्डारी
- Shipping path - पैसको आतंककारी संगठन
- औद्योगिक क्रान्तिले निम्तिएको प्रथा - घेरावन्दी प्रथा (साना साना टुक्रा जंगललाई मासेर हुलो बनाई घेरिने)
- फ्लाम कार्टर। पगालेर विभिन्न आकृतिमा ढाहने तरिकामा आविष्कार गर्ने - हेरी कार्टर
- स-साना टुक्रालाई पुनर्संज्ञा मिसाएर पक्की गर्ने तरिका अपनाउने - मेकडम

-
- औद्योगिक क्रान्ति शब्दलाई विश्वव्यापी बनाउने
- आर्नेस्ट टायनवी
 - फ्रान्सको नागरिक राजा भनेर चिनिने - लुई फिलिप
 - विश्वकोशका लेखक - डिड्रो
 - क्रान्तिको मुत्र / युरोपको अलाग्दो सपना - नेपोलियन
 - Fall of Bastille - फ्रान्सेली राज्यक्रान्तिसँग सम्बन्धित

www.loksewasathi.com

Thank You

FOR CHOOSING US!

We have the great collection great collection of Loksewa PDF notes and solutions. You can download this notes without any kinds of fee or cost.

CONNECT WITH US

www.loksewasathi.com
info@loksewasathi.com

LOKSEWA SATHI

**WE'D LOVE YOUR
FEEDBACK!**

